

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ, КРИМІНАЛІСТИЧНІ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІ АСПЕКТИ

УДК 343.98

DOI: 10.31733/2078-3566-2022-4-305-311

Микола ЄФІМОВ©

доктор юридичних наук, доцент
(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ОДНОЧАСНОГО ДОПИТУ РАНИШЕ ДОПИТАНИХ ОСІБ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ МОРАЛЬНОСТІ

Досліджено організаційно-тактичні особливості проведення одночасного допиту раніше допитаних осіб під час розслідування кримінальних правопорушень проти моральності. У розрізі досліджуваної категорії протиправних діянь його проведення є надзвичайно важливим, оскільки у їх вчиненні задіяна велика кількість осіб (потерпілих, свідків, підозрюваних). На основі виконаного дослідження вирішено найбільш ефективні тактичні прийоми одночасного допиту: використання суперечностей в організованій групі чи злочинній організації (наприклад, між сутенером і повією), втягнення допитуваних у суперечку. Крім того, важливими тактичними прийомами будуть встановлення психологічного контакту та пред'явлення доказів.

Ключові слова: моральність, право, кримінальне правопорушення, розслідування, слідча (розшукова) дія, одночасний допит раніше допитаних осіб.

Постановка проблеми. Розслідування кримінальних правопорушень проти моральності зобов'язує уповноважених осіб (слідчого, дізнавача, прокурора) якомога якісно та швидко провести всі можливі процесуальні дії аж до її обвинувачення. Відповідно до ч. 2 ст. 42 КПК України обвинуваченим є особа, обвинувальний акт щодо якої переданий до суду [6]. Тобто з моменту внесення відомостей до ЄРДР і до складання обвинувального акта вказані особи повинні провести максимальну кількість слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій та інших процесуальних дій, що забезпечить об'єктивність прийнятого рішення. Серед вказаних дій важливе місце посідає одночасний допит раніше допитаних осіб. В розрізі досліджуваної категорії протиправних діянь його проведення є надзвичайно важливим, оскільки у їх вчиненні задіяна велика кількість осіб (потерпілих, свідків, підозрюваних). Водночас у більшості випадків всі вони надають дещо або повністю суперечливі показання. Завдяки ж проведенню зазначеної процесуальної дії виникає можливість ці суперечності або неточності усунути.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. За останні роки прийоми та методи розслідування кримінальних правопорушень проти моральності, а також загальні положення проведення одночасного допиту раніше допитаних осіб досліджували різні науковці. Зокрема, серед них необхідно виокремити таких: М. Бажанов, Є. Буждиганчук, В. Демідова, А. Довгань, О. Дробницький, В. Галаган, Ю. Грошевий, І. Жалдак, Д. Кирюха, О. Колесниченко, О. Котюк,

© М. Єфімов, 2022

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-3964-798X>

effimovnick@gmail.com

В. Кузьмічов, С. Кулик, М. Куратченко, В. Лазарев, А. Ландіна, К. Латиш, Л. Лобойко, О. Лускатов, В. Малярова, В. Мосяженко, К. Назаренко, Д. Паляничко, І. Поліванова, М. Салтевський, С. Стахівський, Р. Степанюк, В. Тертишник, К. Чаплинський, В. Шепітько, В. Юсупов та ін. Водночас наше дослідження є першим комплексним підходом до визначення організаційних засад і тактичних прийомів, які можна застосовувати під час проведення одночасного допиту раніше допитаних осіб під час розслідування визначеної категорії протиправних діянь.

Метою статті є дослідження організаційно-тактичних особливостей проведення одночасного допиту раніше допитаних осіб під час розслідування кримінальних правопорушень проти моральності.

Вклад основного матеріалу. Спочатку визначимося з формулюванням визначення досліджуваної процесуальної дії. Законодавець в ч. 9. ст. 224 КПК України зазначив, що слідчий, прокурор має право провести одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб для з'ясування причин розбіжностей у їхніх показаннях [6]. Тобто з наведеної диспозиції можна зробити висновок про мету цієї слідчої (розшукової) дії – з'ясування причин розбіжностей у показаннях двох чи більше вже допитаних осіб.

Зі свого боку, В. Тертишник акцентує на тому, що одночасний допит двох учасників кримінального процесу, в показаннях яких є суперечності, проводиться в тому самому місці з метою перевірки правдивості раніше отриманих показань [14, с. 323].

Треба зазначити, що одночасний допит проводився у 82 % кримінальних проваджень досліджуваної категорії. На основі анкетування працівників правоохоронних органів встановлено велику ефективність одночасних допитів членів організованої групи чи злочинної організації (сутенера, повії, утримувача місця розпусти тощо), що характеризується усуненням суперечностей у 58 % випадків.

Щодо організаційно-підготовчих заходів зазначимо, що повністю поділяємо позицію С. Стахівського, який наголошував на такому: «... правильна організація проведення очної ставки передбачають врахування певних чинників, які впливають на ефективність цієї слідчої дії. До них належать: фактор раптовості, моральні і вольові якості учасників очної ставки, їх психічний стан та характер взаємовідносин» [13, с. 26].

Щодо переліку організаційно-підготовчих заходів, на нашу думку, найбільш повний та точний надано у монографічному дослідженні К. Чаплинським [17, с. 274–282]. Ми дещо його відкоректували відповідно до змін в КПК України та визначили такі заходи:

- повне та всебічне вивчення матеріалів кримінального провадження;
- ухвалення рішення про проведення одночасного допиту раніше допитаних осіб;
- визначення часу та місця проведення одночасного допиту раніше допитаних осіб;
- встановлення обставин, які підлягають з'ясуванню;
- проведення додаткового допиту;
- визначення осіб, між якими буде проведено одночасний допит раніше допитаних осіб та черговості їх допиту;
- добір учасників для проведення одночасного допиту раніше допитаних осіб;
- психологічна підготовка учасників одночасного допиту раніше допитаних осіб;
- визначення та підготовка технічних засобів фіксації одночасного допиту раніше допитаних осіб;
- створення сприятливих умов одночасного допиту раніше допитаних осіб;
- складання плану одночасного допиту раніше допитаних осіб.

Вважаємо за необхідне розглянути найбільш важливі організаційно-підготовчі заходи під час розслідування кримінальних правопорушень проти моральності. Таким, зокрема, є визначення осіб, між якими буде проведено одночасний допит раніше допитаних осіб та черговості їх допиту. Уповноважена особа під час нього повинна враховувати можливий вплив осіб один на одного. Ми підтримуємо в цьому розрізі позицію О. Лускатова, який наголошує на тому, що «... спочатку потрібно вислухати думку осіб із більш «слабкою» психікою або осіб, які дають правдиві показання» [10, с. 27]. І дійсно, під час розслідування досліджуваної категорії протиправних діянь однозначно будуть особи вказаного типу (наприклад, повії, неповнолітні).

Дослідження судово-слідчої практики дозволило зробити висновок, що кількість осіб, залучених до проведення зазначеної слідчої (розшукової) дії, становить:

- а) два допитуваних – 95 %;
- б) три – 4 %;

в) чотири і більше – 1 %.

Крім того, аналіз анкетування респондентів вказує на найбільшу ефективність допиту між двома особами – 99 %. Під час дослідження було з'ясовано, що вказана слідча (розшукова) дія проводилась у 68 % випадках між членами організованої групи чи злочинної організації (сутенер, вербувальник), сутенером і свідком – 21 %, сутенером і потерпілим – 10 %, потерпілими – 1 %.

Ми підтримуємо вчених, які наголошують на тому, що не рекомендується проводити одночасний допит між такими категоріями осіб:

- між особами, кожна з яких дає завідомо неправдиві показання;
- якщо є обгрунтовані дані про те, що особи, з якими має проводитись очна ставка, домовились давати неправдиві показання;
- з участю підозрюваного, який частково визнає свою вину, але є схильним на зміни показань;
- між особами, з яких той, хто дає правдиві показання, перебуває у матеріальній, родинній або іншій залежності від іншого учасника;
- коли один з її учасників відмовляється давати показання в присутності іншої особи;
- між неповнолітньою та дорослою особами, якщо є підстави вважати, що доросла особа негативно вплине на показання неповнолітнього тощо [5, с. 30].

Також доречно Ю. Чаплинська акцентує на тому, що «...не доцільно проводити слідчу дію: між особами, які дають завідомо неправдиві показання; між співучасниками кримінального правопорушення на первісному етапі розслідування; між підозрюваними, які частково визнають свою вину і схильні змінити показання або негативно вплинути на інших учасників; між особами, які намагаються погодити свою позиції по відношенню один до одного або передати друг другу певну інформацію; між особами, із яких той, хто дає правдиві показання, перебуває у матеріальній, родинній або іншій залежності від іншого учасника; коли один із учасників одночасного допиту двох раніше допитаних осіб відмовляється давати показання у присутності іншої особи» [15, с. 475]. Як бачимо, науковці незалежно один від одного виводять майже ідентичні групи категорії осіб, між якими не рекомендується проводити одночасний допит.

Наступний захід підготовчого характеру, який ми вважаємо необхідним для розгляду в досліджуваній категорії кримінальних проваджень, буде встановлення обставин, які підлягають з'ясуванню. Зокрема, Л. Лобойко визначав їх так: «...ствердження однією і заперечення іншою особою одного і того ж факту, важливого для правильного вирішення кримінальної справи; значні розбіжності щодо ознак певного об'єкта чи суб'єкта; суттєві розбіжності щодо інших обставин справи, що входять до предмета доказування: дата, час, місце події тощо» [8, с. 160].

Зі свого боку, К. Чаплинський визначав такі основні обставини, які підлягають з'ясуванню: «...з'ясування причин суперечностей в показаннях допитаних осіб та їх усунення; викриття одного із допитуваних в дачі неправдивих (неповних) показань; перевірка правдивості показань раніше допитаних осіб; подолання добросовісних помилок допитуваного; психологічний вплив на несумлінного учасника слідчої дії з метою схилення його до дачі правдивих показань; зміцнення вольових якостей та позицій сумлінного учасника очної ставки; виявлення і встановлення доказів та нових обставин, що мають значення для справи; перевірка та оцінка криміналістичних версій; додаткова перевірка й закріплення показань свідків, потерпілих, обвинувачених, підозрюваних; посилення позиції певних учасників слідчої дії, які давали правдиві показання та ін.» [16, с. 355].

З огляду на зазначене, ми вважаємо досить доречною думку І. Поліванової, яка вказує на те, що в основу одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб закладено саме використання міжособистісного конфлікту і пов'язаних з ним емоційних переживань для викриття неправдивих показань несумлінної особи. Авторка зазначає, що ці емоційні переживання найбільш сильні, коли особа, яка оцінює показання (контрагент несумлінного учасника допиту), входить до кола його знайомих і її оцінки важливі у їхньому найближчому середовищі. Саме це робить такий допит гостро конфліктним, в якому слідчий намагається використати конфлікт між певними особами для викриття неправдивості одного з учасників допиту і встановлення істини в кінцевому підсумку. Вчена робить висновок, що такі конфліктні відносини у кримінальному провадженні найчастіше виникають у таких конфігураціях: «потерпілий-

підозрюваний», «свідок-підозрюваний», «підозрюваний, який обрав співробітництво з слідством-підозрюваний, який заявив на минулому допиті захисну «легенду» своєї поведінки» [11, с. 122].

Згідно з положеннями законодавства, на початку такого допиту встановлюється, чи знають викликані особи одна одну і в яких відносинах вони перебувають між собою. Свідки попереджаються про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань і за давання завідомо неправдивих показань, а потерпілі – за давання завідомо неправдивих показань [6].

Зі свого боку, С. Лозова стосовно особливостей проведення одночасного допиту проаналізувала наявний рівень знань і вмінь слідчих щодо його проведення на момент початку роботи у слідчих підрозділах і типові тактико-психологічні помилки під час її проведення. Зважаючи на результати дослідження, вона визначила, що слідчі всіх вікових груп вважають недостатньою підготовку в навчальних закладах, системі службової підготовки та в системі підвищення кваліфікації. Найбільш вагомими джерелами знань щодо очної ставки вони вважають досвід колег і власний досвід. Це свідчить, по-перше, про недостатність у слідчих тактичних і психологічних знань, професійних вмінь щодо найбільш ефективного проведення очної ставки і, по-друге, про необхідність відпрацювання вищевказаних знань і вмінь у процесі навчання для подальшого, більш результативного, застосування їх у професійній діяльності [9, с. 10].

Треба зазначити, що під час безпосереднього проведення одночасного допиту можуть виникати як безконфліктні, так і конфліктні ситуації. Для їх вирішення може застосовуватись певна сукупність тактичних прийомів. Серед основних тактичних прийомів досліджуваної слідчої (розшукової) дії М. Салтевський залежно від спрямування виокремлює такі групи тактичних прийомів:

- прийоми для активізації пам'яті учасника, що сумлінно помиляється;
- прийоми, спрямовані на викриття у неправді;
- прийоми для подолання відмови допитуваного від участі в очній ставці;
- прийоми, спрямовані на подолання небажаного впливу одного учасника на іншого [12, с. 201–202].

В. Коновалова та В. Шепітько, зі свого боку, запропонували такий перелік тактичних прийомів:

- супровід спілкування пред'явленням доказів;
- маскування мети очної ставки;
- раптовість її проведення;
- приховання поінформованості слідчого про ті чи інші обставини справи;
- проведення кількох очних ставок поспіль із несумлінним учасником чи проведення очної ставки у поєднанні з допитом;
- проведення очних ставок за наростаючою силою [4, с. 239].

Відповідно до ч. 9. ст. 224 КПК України викликаним особам по черзі пропонується дати показання про ті обставини кримінального провадження, для з'ясування яких проводиться допит, після чого слідчим, прокурором можуть бути поставлені запитання. Особи, які беруть участь у допиті, їх захисники чи представники мають право ставити один одному запитання, що стосуються предмета допиту [6].

Також треба наголосити, що забезпечення прав людини під час його проведення має надзвичайно важливе значення. Для цього під час нього з'ясується велика кількість обставин, що дають змогу будувати слідчі версії, орієнтувати під час проведення інших процесуальних дій. Найбільш ефективними тактичними прийомами для забезпечення прав людини під час досліджуваної слідчої (розшукової) дії будуть: встановлення психологічного контакту із допитуваним та пред'явлення доказів [2, с. 81].

У розрізі зазначеного, ми погоджуємося з думкою І. Жалдак щодо того, що «за даних умов важливе значення має врахування ряду психологічних факторів, що визначають специфіку тактичних прийомів при проведенні одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб: обов'язкове психологічне вивчення особистості учасників одночасного допиту; забезпечення психологічного контакту, створення передумов для реалізації заходів психологічного впливу; володіння слідчим специфічними особливостями особистості, що обумовлюють ефективність його професійної діяльності» [3, с. 119].

Водночас окрема група науковців (В. Кузьмічов, В. Юсупов) доречно

наголошують на тому, що запитання щодо суперечностей необхідно ставити так, щоб учасники одночасного допиту не змогли взаємно усвідомити вигідний для них процес показань. Автори вказують, що це можливо у тому випадку, коли показання одного учасника в повному обсязі стають відомі іншому. З метою недопущення цієї ситуації уповноважена особа (дознавач, слідчий, прокурор) стосовно кожної суперечності ставить окремі запитання, відповідати на які спочатку пропонується одному, а потім іншому допитуваному. Після відповіді на поставлене запитання одного з учасників одночасного допиту раніше допитаних осіб в іншого треба запитати, чи погоджується він з такою відповіддю. Під час наступного запитання черговість змінюється. Щойно хто-небудь з них, всупереч раніше даним показанням, погодиться з відповіддю іншого, у нього береться пояснення цього, а відповідь обов'язково фіксується у протоколі. Використовуючи такий тактичний прийом, одному з допитуваних повністю змовитися з іншим не вдасться: вони будуть по чергово погоджуватися або суперечити один одному. За таких обставин неправдивість їх показань стає очевидною. Якщо особа, яка дала правдиві показання, на одночасному допиті відмовляється від них, то уповноваженій особі не треба ставити обом учасникам запитання з метою деталізації й уточнення їх показань. Інакше учасники слідчої (розшукової) дії, ознайомившись з її деталями, у подальшому зможуть висувати узгоджені між собою версії [7, с. 96].

Висновки. Підсумовуючи, зазначимо, що одночасний допит раніше допитаних осіб є досить важливою слідчою (розшуковою) дією під час розслідування кримінальних правопорушень проти моральності. Завдяки його проведенню можна усунути суперечності в показаннях учасників кримінального провадження. Визначено заходи організаційно-підготовчого характеру, серед яких виокремлено такі: визначення осіб, між якими буде проведено одночасний допит раніше допитаних осіб та черговості їх допиту; встановлення обставин, які підлягають з'ясуванню.

Аналіз анкетування респондентів вказує на найбільшу ефективність допиту між двома особами – 99 %. Під час дослідження було з'ясовано, що вказана слідча (розшукова) дія проводилась у 68 % випадках між членами організованої групи чи злочинної організації (сутенер, вербувальник), сутенером і свідком – 21 %, сутенером і потерпілим – 10 %, потерпілими – 1 %. На основі виконаного дослідження нами вирішено найбільш ефективні тактичні прийоми одночасного допиту: використання суперечностей в організованій групі чи злочинній організації (наприклад, між сутенером і повією), втягнення допитуваних у суперечку. Крім того, важливими тактичними прийомами будуть встановлення психологічного контакту та пред'явлення доказів.

Список використаних джерел

1. Єфімов М. М. *Методика розслідування кримінальних правопорушень проти моральності: наукові та праксеологічні основи* : монограф. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 392 с.
2. Єфімов М. М. *Окремі аспекти забезпечення прав людини під час проведення допиту при розслідуванні злочинів проти моральності. Захист прав людини і основоположних свобод як життєво важлива основа всеохоплюючої безпеки в Європі : матеріали Всеукраїнської науково-практ. конф., присвяченої 25-річчю Гельсінського документа 1992 року «Виклик часу перемін» (м. Дніпро, 7 груд. 2017 р.)*. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. С. 78–81.
3. Жалдак І. А. *Тактика одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб* : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Національна академія внутрішніх справ. Київ, 2019. 254 с.
4. Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. *Юридична психологія. Академічний курс* : електрон. підруч. Київ, 2007. 468 с.
5. Котюк О. І. *Мета, фактичні та процесуальні підстави одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб потребують уточнення. Вісник кримінального судочинства. № 1. 2016. С. 26–32.*
6. *Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012.* URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
7. Кузьмичов В. С., Юсупов В. В. *Алібі у розкритті злочинів* : навч. посібник. Київ : КНТ, 2007. 264 с.
8. Лобойко Л. М. *Кримінально-процесуальне право* : навч. посібник. 2-е вид., допов. і змін. Дніпропетровськ : Юрид. акад. М-ва внутр. справ, 2005. 199 с.
9. Лозова С. М. *Тактико-психологічне забезпечення очної ставки* : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.06 / Нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2004. 19 с.
10. Лускатов О. В. *Психологія допиту та очної ставки* : лекція. Дніпропетровськ :

ДДУВС, 2011. 28 с.

11. Поліванова І. О. Особливості підготовки одночасного допиту кількох раніше допитаних осіб. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Право.* 2018. Вип. 26. С. 121–124.

12. Салтевський М. В. Криміналістика : підруч. : у 2-х ч. Харків : Консум, 2001. Ч. 2. 528 с.

13. Стахівський С. М. Слідчі дії як основні засоби збирання доказів : наук.-практ. посібник. Київ : Атіка, 2009. 64 с.

14. Тертышник В. М. Уголовный процесс : учеб. пособие. 2-е изд., перераб. и доп. Харьков : Арсис, 1999. 528 с.

15. Чаплинська Ю. А. Організаційне забезпечення одночасного допиту двох раніше допитаних. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.* 2013. № 3. С. 472–478.

16. Чаплинський К. О. Проблемні питання тактики проведення очної ставки. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.* 2010. № 4. С. 353–359.

17. Чаплинський К. О. Тактичне забезпечення проведення слідчих дій : монограф. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2010. 560 с.

Надійшла до редакції 01.11.2022

References

1. Yefimov, M. M. (2020) *Metodyka rozsliduvannya kryminalnykh pravoporushen proty moralnosti: naukovi ta prakseolohichni osnovy [Methods of investigation of criminal offenses against morality: scientific and praxeological foundations] : monohraf.* Odesa : Vydavnychy dim «Helvetyka»,. 392 p. [in Ukr.].

2. Yefimov, M. M. (2017) *Okremi aspekty zabezpechennya prav lyudyny pid chas provedennya dopytu pry rozsliduvanni zlochyniv proty moralnosti [Certain aspects of ensuring human rights during interrogation during the investigation of crimes against morality. Zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod yak zhyttievo vazhlyva osnova vseokhopliuiuchoi bezpeky v Yevropi] : materialy Vseukrainskoi naukovo-prakt. konf., prysviachenoi 25-richchiu Helsinskoho dokumentu 1992 roku «Vykyk chasu peremin» (m. Dnipro, 7 hrud. 2017 r.).* Dnipro : Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav, pp. 78–81. [in Ukr.].

3. Zhaldak, I. A. (2019) *Taktyka odnochasnoho dopytu dvokh chy bilshe vzhe dopytanykh osib [Tactics of simultaneous interrogation of two or more already interrogated persons] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09 / Natsionalna akademiya vnutrishnikh sprav.* Kyiv, 254 p. [in Ukr.].

4. Konovalova, V. O., Shepitko, V. Yu. (2007) *Yurydychna psykholohiia. Akademichnyn kurs [Legal psychology. Academic course] : elektron. pidruch.* Kyiv, 468 s. [in Ukr.].

5. Kotyuk, O. I. (2016) *Meta, faktychni ta protsesualni pidstavy odnochasnoho dopytu dvokh chy bilshe vzhe dopytanykh osib potrebuut utochnennia [The purpose, factual and procedural grounds of the simultaneous interrogation of two or more already interrogated persons need to be clarified].* *Visnyk kryminalnoho sudochynstva.* № 1, pp. 26–32. [in Ukr.].

6. *Kryminalnyy protsesualnyy kodeks Ukrainy [Criminal Procedure Code of Ukraine]* vid 13.04.2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>. [in Ukr.].

7. Kuzmichov, V. S., Yusupov, V. V. (2007) *Alibi u rozkrytti zlochyniv [Alibi in solving crimes]: navch. posibnyk.* Kyiv : KNT, 264 p. [in Ukr.].

8. Loboiko, L. M. (2005) *Kryminalno-protsesualne pravo [Criminal procedural law] : navch. posibnyk. 2-e vyd., dop. i zmin.* Dnipropetrovsk : Yuryd. akad. M-va vnutr sprav, 199 p. [in Ukr.].

9. Lozova, S. M. (2004) *Taktyko-psykholohichne zabezpechennia ochnoi stavky [Tactical and psychological support of the face-to-face betting] : avtoref. dys. ... kand. psykhol. Nauk ; 19.00.06 / Nats. un-t vnutr. sprav.* Kharkiv, 19 p. [in Ukr.].

10. Luskatov, O. V. (2011) *Psykholohiia dopytu ta ochnoyi stavky [The psychology of interrogation and face-to-face betting] : lektsiia.* Dnipropetrovsk : DDUVS, 28 p.

11. Polivanova, I. O. (2018) *Osoblyvosti pidhotovky odnochasnoho dopytu kilkokh ranishe dopytanykh osib [Peculiarities of preparation for simultaneous interrogation of several previously interrogated persons].* *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Seriya : Pravo.* Issue 26, pp. 121–124. [in Ukr.].

12. Saltevskiy, M. V. (2001) *Kryminalistyka [Criminalistics] : pidruch. : u 2-kh ch.* Kharkiv : Konsum, part. 2. 528 p. [in Ukr.].

13. Stakhivskiy, S. M. (2009) *Slidchi diyi yak osnovni zasoby zbyrannya dokaziv [Investigative activities as the main means of gathering evidence] : nauk.-prakt. posibnyk.* Київ : Атіка, 64 p. [in Ukr.].

14. Tertyshnik, V. M. (1999) *Ugolovnyy protsess [Criminal procedure] : ucheb. posobiye. 2-ye izd., per. i dop.* Kharkiv : Arsis, 528 p. [in Russ.].

15. Chaplynska, Yu. A. (2013) *Orhanizatsiine zabezpechennia odnochasnoho dopytu dvokh ranishe dopytanykh [Organizational provision of simultaneous interrogation of two previously*

interrogated]. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav.* № 3, pp. 472–478. [in Ukr.].

16. Chaplynskyi, K. O. (2010) Problemni pytannya taktyky provedennya ochnoyi stavky [Problematic issues of the tactics of face-to-face betting]. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav.* № 4 (51), pp. 353–359. [in Ukr.].

17. Chaplynskyi, K. O. (2010) Taktychne zabezpechennia provedennia slidchykh dii [Tactical support for investigative actions] : monohrafiia. Dnipropetrovsk : Dniprop. derzh. un-t vnutr. Sprav ; Lira LTD, 560 p. [in Ukr.].

ABSTRACT

Mykola Yefimov. Organizational and tactical features of simultaneous interrogation of previously interrogated persons during the investigation of criminal offenses against morality. The organizational and tactical features of simultaneous interrogation of previously interrogated persons during the investigation of criminal offenses against morality were studied.

The organizational and tactical features of simultaneous interrogation of previously interrogated persons during the investigation of criminal offenses against morality were studied. The investigation of criminal offenses against morality obliges authorized persons (investigator, investigator and prosecutor) to carry out all possible procedural actions as efficiently and quickly as possible until its indictment. That is, from the moment of entering information into the Unified Register of Pretrial Investigations and before drawing up the indictment, the indicated persons must conduct the maximum number of investigative (search) actions, covert investigative (search) actions and other procedural actions, which will ensure the objectivity of the decision made.

Among the specified actions, simultaneous interrogation of previously interrogated persons occupies an important place. In terms of the investigated category of illegal acts, its implementation is extremely important, since a large number of persons (victims, witnesses and suspects) are involved in their commission. At the same time, in most cases, they all provide somewhat or completely contradictory indications. Due to the implementation of the specified procedural action, it is possible to eliminate these contradictions or inaccuracies. Measures of an organizational and preparatory nature have been defined, among which the following are highlighted: identification of persons between whom simultaneous interrogation of previously interrogated persons will be conducted and the sequence of their interrogation; establishment of circumstances to be ascertained.

The analysis of the survey of respondents indicates the highest efficiency of the questioning between two people – 99 %. In the course of the study, it was found that the indicated investigative (search) action was carried out in 68 % of cases between members of an organized group or criminal organization (pimp, recruiter), pimp and witness – 21 %, pimp and victim – 10 %, victims – 1 %. On the basis of the conducted research, we identified the most effective tactical techniques of simultaneous interrogation: the use of contradictions in an organized group or criminal organization (for example, between a pimp and a prostitute), involving the interrogated in a dispute. In addition, establishing psychological contact and presenting evidence will be important tactical techniques.

Keywords: *morality, law, criminal offense, investigation, investigative (search) action, simultaneous interrogation of previously interrogated persons.*